

JUSTITSMINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Dok.: 1360039

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål B
fra Folketingets Indfødsretsudvalg den 16. december 2014**

Samrådsspørgsmål B:

”Vil ministeren forklare, hvorfor der i sager om dispensation fra kravet om dansk kundskaber og statsborgerskabsprøve under henvisning til, at ansøgeren er diagnosticeret med PTSD, alene stilles krav om, at erklæringen skal udarbejdes af en person med lægefaglig baggrund og ikke om, at der skal foreligge en psykiatrisk speciallægeerklæring, når der til sammenligning i forhold til tidligere udsendte soldater stilles krav om, at der skal foreligge en psykiatrisk speciallægeerklæring vedrørende PTSD, før disse personer kan tilkendes erstatning? Og vil ministeren oplyse, om ministeren vil tage initiativer for at rette op på denne forskelsbehandling?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Langballe (DF).

[Regelgrundlaget]

1. Det er som udgangspunkt en forudsætning for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren har bestået dansk-uddannelsernes Prøve i Dansk 2, en tilsvarende prøve eller en prøve på et højere niveau.

Herudover skal ansøgeren som udgangspunkt have bestået en statsborgerskabsprøve eller en indfødsretsprøve.

Hvis der foreligger ganske særlige forhold, forelægges en ansøgnings-sag dog for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til, om der kan dispenseres fra betingelserne om dokumentation for danskkundskaber og en bestået statsborgerskabsprøve eller indfødsretsprøve.

Forelæggelse vil ske, hvis ansøgeren lægeligt diagnosticeres med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse og som følge heraf ikke er i stand til – eller har rimelig udsigt til – at kunne opfylde de nævnte betingelser.

Det fremgår udtrykkeligt af retningslinjerne for naturalisation, at en erklæring skal være afgivet af en person med ”lægefaglig baggrund” for at kunne danne grundlag for en forelæggelse for udvalget. Men der stilles – som det også er anført i spørgsmålet – ikke krav om, at den læge, der udsteder erklæringen, skal være speciallæge.

[Svarer til tidligere regler]

2. Betingelsen om, at der skal foreligge en erklæring fra en person med ”lægefaglig baggrund”, er videreført fra de tidligere gældende retningslinjer fra 2006 og 2008.

Betingelsen blev indført ved den politiske aftale, der blev indgået mellem den tidligere regering og Dansk Folkeparti den 8. december 2005.

Forud for retningslinjerne fra 2006 blev der stillet krav om, at erklæringen skulle være afgivet af en speciallæge, psykolog eller et torturcenter.

Det var således den tidligere regering som – sammen med Dansk Folkeparti – i 2006 fandt anledning til at ændre dokumentationskravet til det krav, der fortsat gælder i dag.

Ændringen skete for at ensrette dokumentationskravet i indfødsretssager og ansøgninger om helbredsbeholdet humanitær opholdstilladelse.

[Udvalget kan altid bede om mere]

3. Lægeerklæringen danner alene grundlag for en forelæggelse for Indfødsretsudvalget. At sagen forelægges for udvalget er ikke ensbetydende med, at der skal meddeles den pågældende ansøger dispensation. Denne beslutning er som bekendt alene op til udvalget.

Og udvalget kan naturligvis altid kræve, at der indhentes yderligere lægelig dokumentation i en konkret ansøgningssag, herunder eksempelvis en speciallægeerklæring, hvis der i den konkrete sag er anledning til det.

[Iværksætte tiltag]

4. Når alt dette er sagt, så vil jeg gerne understrege, at jeg også finder, at der er anledning til at overveje, om det system, som den tidligere regering sammen med Dansk Folkeparti indførte i 2006, og som vi har videreført, fungerer efter hensigten.

Ikke mindst i lyset af sagen om de identiske lægeerklæringer.

Det er naturligvis helt fundamentalt for behandlingen af dispensationssager, at Justitsministeriet og Folketinget kan stole på, at de lægeerklæringer, som oversendes til Folketingets Indfødsretsudvalg, er grundige og giver et retvisende billede af den enkelte ansøgers helbreds-mæssige forhold.

Derfor har jeg også bedt Justitsministeriet om i den kommende tid at drøfte med bl.a. sundhedsmyndighederne, hvordan systemet vedrørende tilvejebringelsen af lægelige oplysninger i indfødsretssager kan forbedres, så det i højere grad sikrer, at de lægelige oplysninger, der indgår i behandlingen af indfødsretssager, bliver udfærdiget på et passende fagligt niveau med den nødvendige grundighed og ud fra en individuel lægelig vurdering af den enkelte ansøger.

Jeg er imidlertid bl.a. på baggrund af sagen om de identiske lægeerklæringer og af de grunde, jeg netop har nævnt, ikke sikker på, at et krav om f.eks. speciallægeerklæringer i alle dispensationssager er det relevante skridt.

Når Justitsministeriet har haft lejlighed til at vurdere spørgsmålet sammen med sundhedsmyndighederne, vil jeg tage en drøftelse med partierne bag indfødsretsaftalen med henblik på at vurdere, om der er anledning til at ændre retningslinjerne.

[Afslutning]

5. Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at regeringen til fulde deler opfattelsen af, at kendskab til det danske sprog og danske samfundsforhold er en central del af det at være dansk statsborger.

Det er imidlertid også regeringens opfattelse, at betingelserne for at opnå dansk statsborgerskab skal være rimelige og ikke udelukke dem, der gør, hvad de kan, for at blive danske.

Er man i realiteten udelukket fra at lære dansk eller tilegne sig basal viden om danske samfundsforhold på grund af helbredsmæssige problemer, bør der derfor også kunne dispenseres fra de sædvanlige krav.

Samtidig er det naturligvis helt fundamentalt, at de lægeerklæringer, som udgør dokumentationen for ansøgenes helbredsmæssige forhold er retvisende.

Tak for ordet.